

МОРАЛЬ І ПОЛІТИКА В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

У даній статті зосереджено увагу на тому, що політика і мораль, є не тільки важливими складовими життя, а й політичної теорії та практики. Моральні цінності того чи іншого суспільства встановлюються самим суспільством та рівнем його розвитку. Політика є, по суті, віддзеркаленням моральності суспільства. Тому є дуже важливим вивчити як мораль і політика в сучасній Україні впливають один на одного.

Ключові слова: політика, мораль, офіційна мораль, тіньова мораль.

Abstract

This article focuses on the fact that politics and morality are not only important components of life, but also political theory and practice. The moral values of a society are determined by society itself and the level of its development. Politics is, in essence, a reflection of the morality of society. Therefore, it is very important to explain how morality and politics in modern Ukraine affect each other.

Keywords: politics, morals, official morality, shadow morality.

Вступ

Політика - форма суспільної свідомості і діяльності, яка має багато вимірів. Не тільки теорія політики, що понятійним засобом відобразила багатомірність предмету науки, але й реально використовуваний політичний інструментарій, за допомогою якого політична свідомість втілюється в дійсність, матеріалізується в конкретному виді діяльності - економічна політична, технологічна, національна, екологічна, соціальна, культурна, демографічна та ін. Одним із найважливіших «вимірів» політики, критерієм її ефективності є мораль[1]. Мораль – це перш за все, комплекс певних засад, що закладаються у свідомості людей і встановлюють коректні правила взаємоповедінки в суспільстві [3].

Розглянути взаємодію моралі та політики і є метою даної статті.

Результати дослідження

Питання зв'язку між моральністю і політикою є однією з найдавніших проблем в організації людського суспільства. Співвідношення цих двох категорій порушувалась ще філософами Стародавнього Сходу та Древньої Греції. Моральність як особливий спосіб регулювання поведінки людей виник разом із становленням людського суспільства і закріпився у звичаях, традиціях та різноманітних заборонах. Моральне регулювання у порівнянні із правовим не вимагає створення спеціальних державних інститутів і виступає як саморегулювання поведінки людей. Якщо у сферах політичного і правового життя першочергове значення надається конкретній дії, санкціям за порушення існуючих норм то у сфері моральній - пріоритетною є оцінка. Ключовими категоріями моральної свідомості, моральної оцінки поведінки людини є поняття (добра і зла). Сфери політики і моральності формуються у суспільстві на основі відповідних цінностей. Так, для політики найвищою цінністю є результативність тобто вміння реалізувати ідею здобуття та утримання влади, тоді як моральність визначається через систему моральних цінностей основою яких є добро особи і суспільства [2].

Моральні закони мало застосовуються до політики. Ті політики, що застосовують моральні норми в наш час, приречені на невдачу. Для досягнення своєї мети сучасні політики навіть не задумуючись порушують моральні норми і не вважають їх обов'язковими. За словами французького історика і політолога Ревеля, рушійною силою сучасного суспільства є брехня, якою насамперед переповнена ідеологія і політика[4].

Політиків традиційно звинувачують в моральній нечистоплотності, часто протиставляючи «народним масам», маючи на увазі, що широкі кола громадськості з обуренням сприймають будь-які прояви аморальності можновладців.

Та чи дійсно це так - цинічні політики постійно обдурюють наївних виборців, які чекають, що мешканці політичного Олімпу служитимуть взірцем, гідним бути вміщеним до дитячих читанок? Чи, може, справді праві ті, хто вважає, що кожен народ має тих правителів, на яких заслуговує?

Адже ні для кого не є таємницею, що й «маленькі українці» у своєму повсякденному житті часто діють всупереч прописним моральним істинам. Як це не дивно, але такий «цинічний» підхід закладений у самій моральній свідомості суспільства, яка має дві складові: мораль офіційну та тіньову. Офіційна мораль формулює певний «ідеал» соціальної поведінки, який, однак, у більшості випадків видається недосяжним. Для таких випадків й створена тіньова мораль, а саме - моральні норми, якими насамперед і керуються в житті.

Вони відкрито не проголошуються, а формуються у вигляді певних «натяків», що підштовхують до «потрібного» стилю соціальної поведінки і до «адекватного» ставлення до офіційної моралі. Тіньова мораль існує у вигляді «таємниці, відомої всім». Головним її принципом є «раціональність», тобто вважається, що вона пристосована саме для реального життя з його суперечностями[5].

Важливою проблемою сьогодні є формування нової політичної еліти, яка має поступово змінювати теперішню. Але ми бачимо, що все більше унеможливорюються умови приходу до влади політиків нового покоління. Саме ця нова генерація на основі свіжих ідей і має позбуватись проблем сьогоднішнього. Причому цей прихід повинен бути масовим, оскільки новатори-одинаки, що приходять до влади з часом асимілюються і набувають таких же рис як і ветерани української політики. [3].

Висновки

На сучасному етапі в Україні державна влада корумпована, зрощена з тіньовим капіталом та криміналітетом, має місце клановість. Ідеал громадянського суспільства став далеким і нереальним. Це проблеми етичного характеру, вони породжують в людей недовіру до влади, сіють хаос та ускладнюють будь-які реформи. Державні цілі мають великий пріоритет перед правами людини, політика орієнтується на могутність, силові методи, а не на права чи політичну етику. Все це створює протиріччя між політикою та мораллю. [4]

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Електронний ресурс : Політика і мораль. Режим доступу: https://pidruchniki.com/1625021236439/politologiya/politika_moral
2. Тиский М.Г. Політика і мораль: сучасні українські реалії / М.Г. Тиский
3. Горбач В. Громадянська платформа // Дзеркало тижня. – 2006р – 25 листопада.
4. Електронний ресурс : Мораль і політика. Режим доступу: <http://www.etica.in.ua/moral-i-politika/>

5. Ще раз про моральність у політиці//»Українська правда». – 2006

Кушнір Анастасія Володимирівна – студентка групи 2СІ-15б кафедри автоматичної та вимірювальної техніки факультету комп'ютерних систем і автоматики, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, fkca.2ci15.kav@gmail.com

Похило Ірина Данилівна – кандидат політичних наук, доцент кафедри суспільно-політичних наук, м. Вінниця.

Anastasiia Kushnir – gr.2SE-15 Faculty of computer control systems and automatic, Vinnitsa national technical university, Vinnitsa, fkca.2ci15.kav@gmail.com

Iryna Pokhylo – candidate of political sciences, associate professor of the Department of Social and Political Sciences, Vinnytsia.